

MANIFESTACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA, EL DIA 18, A BILBAO

La pau al carrer

Els partits bascos que firmaren el pacte d'Ajuria Enea s'han proposat guanyar el carrer amb una convocatòria en què es demana a ETA que deixi les armes. El lema de la manifestació serà «Pau ara i per sempre» i Herri Batasuna, que no s'hi ha sumat, ha anunciat que els partits convocants incorren en un error històric ja que, consideren, és una crida a la violència i l'enfrontament.

Arantxa Zugasti (Sant Sebastià)

El dirigent de la Mesa Nacional d'Herri Batasuna, Tasio Erkizia, davant les preguntes d'EL TEMPS va rebutjar que en la coalició existira cap tipus de nerviosisme per la convocatòria de la manifestació a Bilbao, «els que estan nerviosos són ells —va dir— que estan utilitzant diners públics per a organitzar la campanya». Encara que cap polític convocant de la manifestació no ha accedit a respondre als arguments que ha posat sobre la taula HB, el fet cert és que s'ha obert una batalla per veure quins dels dos fronts és capaç de traure més gent al carrer.

Ningú dubta que Herri Batasuna ha estat i continua sent la força política amb major capacitat de convocatòria a Euskadi. Encara estan presents els milers de manifestants que es van reunir a Bilbao per exigir la negociació política amb ETA. Els partits firmants del pacte d'Ajuria Enea compten al seu favor les mobilitzacions que es van produir en diferents municipis bascos per protestar contra els atemptats d'ETA i amb la sensibilització creixent dels ciutadans bascos sobre aquestes qüestions.

El lehendakari José Antonio Ardanza ha augurat que a Bilbao es reuniran més de 100.000 persones, i a fi que aquest nombre pugui ser encara més gran les institucions d'Euskadi no han estalviat esforços en la campanya per donar a conèixer els objectius de la convocatòria: amb la firma del mateix lehendakari s'han tramès 600.000 cartes a institucions, organismes, famílies i particulars d'aquest país, en què s'afirma que la pau és de tots; l'escultor basc Eduardo Chillida ha donat un esbós als convocants perquè l'utilitzin com a anagrama de la convocatòria i, nombrosos jutges, bisbes, advocats i d'altres, es reuneixen per a mostrar el seu suport a la manifestació. Encara que, com deia un vell lluitador nacionalista, «aquest país està fart de manifestar-se» els convocants de la marxa intenten projectar la idea que «almenys en aquesta ocasió cal eixir al carrer».

Tot aquest esforç, però, no hauria estat tan brillant si algun dels partits del pacte d'Ajuria Enea no haguera cregut convenient una manifestació d'aquesta mena. En aquest sentit, s'ha valorat molt positivament la decisió d'Eusko Alkartasuna de participar en la convocatòria, després que el partit de Carlos Garaikoetxea decidira no acudir a la reunió on es ratificà l'acord,

L'eixida de les anomenades forces d'ocupació ja s'està produint.

subscrit el gener de 1988. Inaxio Oliberi, secretari general d'EA, considera que la iniciativa de la manifestació bé pagava un esforç, ja que les anteriors reunions les havia qualificades com de «foto per a la galeria». No obstant això, EL TEMPS ha pogut saber que EA va posar les seues condicions sobre la taula per a acceptar acudir a la manifestació de Bilbao, entre les quals destaca fer una convocatòria de signe positiu i no amb lemes contra ningú.

A Alger es compleixen els mínims

En aquest marc cal situar la llarga entrevista que va mantenir el director del diari Egin amb el dirigent d'ETA Antton Etxeveste, a Alger. En les cinc pàgines de què constava l'entrevista (de les quals únicament dos eren de declaracions i la resta dedicades a explicar la vida i la trajectòria del cap d'ETA) no es podien apreciar grans novetats respecte al que en diverses ocasions han declarat membres d'Herri Batasuna, tot i que sí que s'hi pot destacar el to moderat en què s'han pronunciat les respostes.

La prudència podria ser la paraula que resumiria l'esperit de les declaracions d'Antton, sobretot quan es parla que la mesa de negociacions d'Alger està cobrint els mínims exigits per ETA i que la continuació de les converses (hi ha un apartat exprès per explicar que encara s'hi està parlant i no negociant) depèn de l'esperit que demostre el govern espanyol, el qual, a hores d'ara, manté un silenci absolut sobre el tema.

Aquestes converses confirmen un rumor ja molt estès segons el qual a Al-

ger encara s'està parlant del procés de la transició, mentre que Herri Batasuna llança terminis al PSOE, tot advertint-li que només li queden deu dies per a «canviar d'actitud. Si tornen enrere i no reconeixen el caràcter polític de les converses, la responsabilitat del trencament serà únicament d'ells».

Tampoc no és estrany que els socialistes continuen defensant que a Alger no es negocia el futur d'Euskadi, sinó únicament el futur dels membres d'ETA, perquè a pesar de tot el que passe en aquella mesa les dues parts hauran de justificar les concessions que realitzen, si és que les negociacions són, finalment, fructíferes.

El termini de la treva concedida per ETA finalitza el pròxim 25 d'abril, diumenge de Pasqua i Aberri Eguna o dia de la pàtria basca, jornada en què els partits polítics aprofitaran per a fer balanç d'aquests quatre mesos sense atemptats i presentar a l'electorat els seus candidats a les pròximes eleccions.

Els partits bascos celebraran l'Aberri Eguna separatament, un any més, tot i que ja hi ha hagut una proposta perquè enguany fóra una convocatòria unitària sota el lema de la pau. □

NAVARRA, PUNT CLAU DE LES CONVERSES D'ALGER

Negociació, malgrat tot

Només el temps pot demostrar la raó de les expectatives, tan favorables, que les converses d'Alger entre ETA i el govern de Felipe González han obert a Euskadi. La pau es veu ara més possible que mai.

J. Hernández

Fa alguns mesos, José Luis Álvarez Santacristina, Txelis, un dels actuals dirigents d'ETA, sol·licità una plaça de professor a la Universitat del País Basc. Com que no calia presentar-se a examen, sinó només realitzar un concurs de mèrits, i Txelis, llicenciat en filologia per la Sorbona de París, els tenia, va presentar la seua candidatura que, finalment, no fou acceptada. Al tribunal estaven present un germà d'Eduardo Moreno Bergerache, Pertur, un dirigent d'ETA político-militar assassinat (segons assegura la policia) per l'organització que ara encapçala Txelis. Moreno Bergerache va defensar la possibilitat d'entrar en un joc polític democràtic.

El tema Txelis és una anècdota, però ensenya que la direcció d'ETA co-

mença a plantejar-se la possibilitat d'un futur sense la lluita armada, un futur on cadascun d'ells haurà de fer servir els seus coneixements professionals per guanyar-se la vida normalment en la societat basca. La sol·licitud d'Álvarez Santacristina deixa clar fins a quin punt la direcció d'ETA s'ha plantejat la necessitat de buscar una forma honrosa de lliurar les armes.

L'ofegament de HB

Pas a pas, les converses d'Alger entre ETA i el govern central sembla que avancen, malgrat les diverses ocasions en què s'ha anunciat el fracàs imminent, sobretot des d'alguns sectors abertzales, els quals ETA no està informant pràcticament del desenvolupament de les converses. Les recents declaracions de l'interlocutor d'ETA, Eugenio Etxebeste, al diari Egin posen